

Latem na plaży

tekst: Małgorzata Materka

Forma

teksty z obrazkami:

- *Latem na plaży*
- *Balkony na ulicy Balkonowej*
- *Skojarzenia*
- *Powtarzam codziennie*

Głoski

[l, l']

Etap terapii logopedycznej

utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach i zdaniach

Przedział wiekowy

5–8 lat

Czas trwania

10–15 minut

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy
- wzbogacanie słownictwa
- ćwiczenie spostrzegania wzrokowego
- ćwiczenie tworzenia zdań

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

kredki, nożyczki

Uwagi

plansza *Powtarzam codziennie* przeznaczona jest do ćwiczeń w domu

Latem na plaży

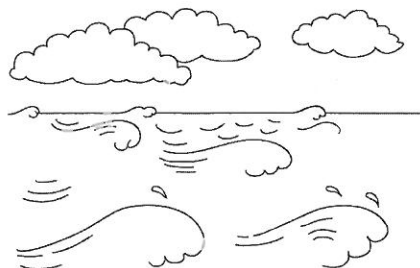
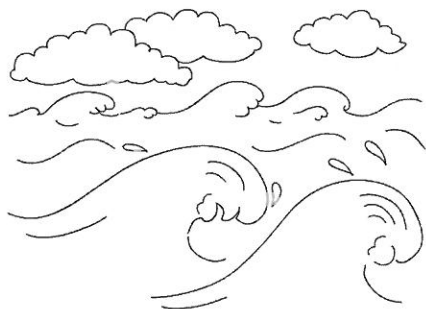
Logopeda prezentuje dziecku dwa obrazki różniące się jednym szczegółem. Zadaniem dziecka jest znalezienie tej różnicy. Logopeda omawia z dzieckiem znaną różnicę. Można wykorzystać następujące zdania:

1. Tu na morzu są wielkie fale, a tam małe.
2. Tu są dwa balony, a tam jest pięć balonów.
3. Tu lodziarz sprzedaje lody, a tam wafle.
4. Tu obok leżaków leżą butelki z lemoniadą, a tam leżą plecaki.
5. Tu chłopiec biegnie z latawcem, a tam z siatką na motyle.
6. Tu chłopiec bawi się lokomotywą, a tam balonikiem.
7. Tu dziewczynki mają na głowach kapelusze, a tam nie mają kapeluszy.
8. Tu jest plama na opalaczu, a tam nie ma.
9. Tu maluszek bawi się plastikowym wielbłądem, a tam samolotem.
10. Tu pudel ma w pysku butelkę, a tam lalkę.

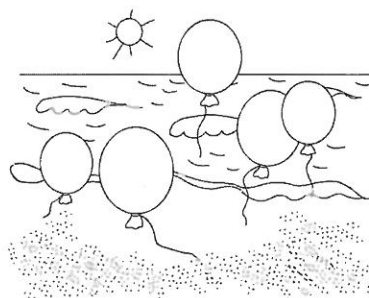
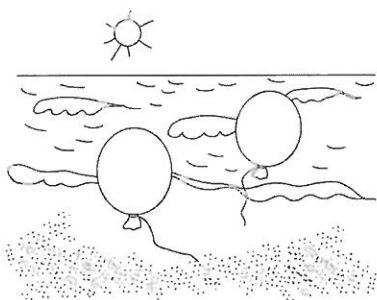

1. Przyjrzyj się uważnie poszczególnym obrazkom i powiedz, czym się różnią.

1.

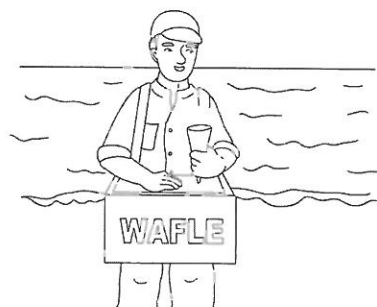
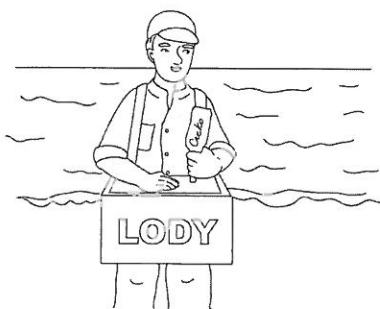

2.

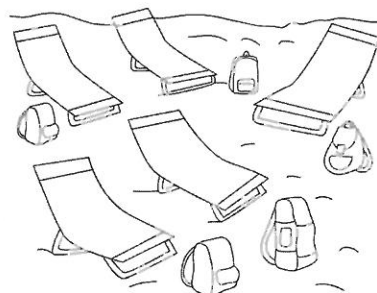
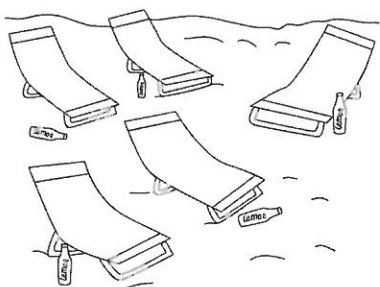

3.

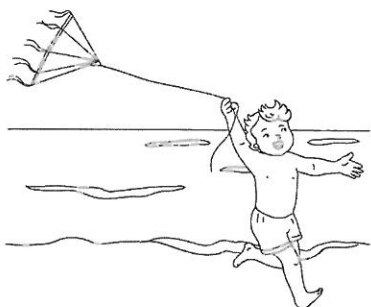

4.

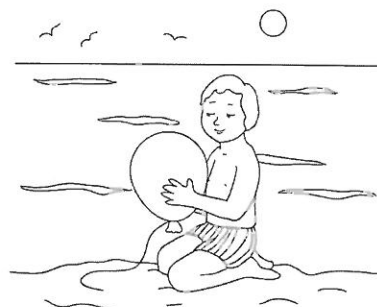
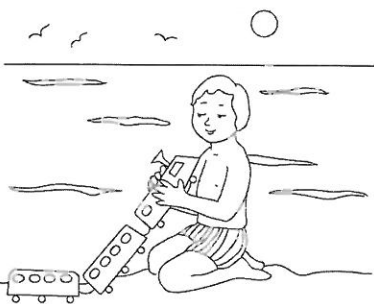

UT10614

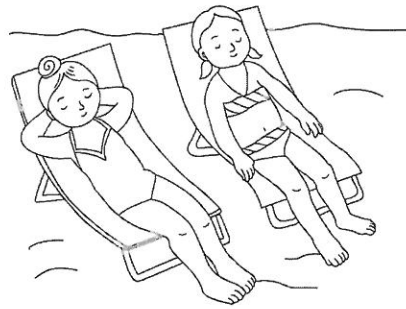
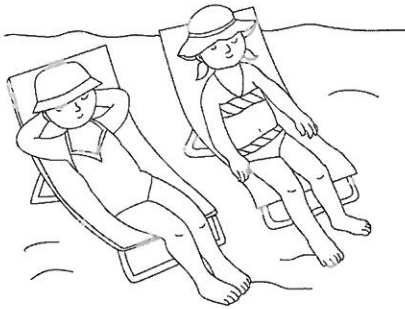
5.

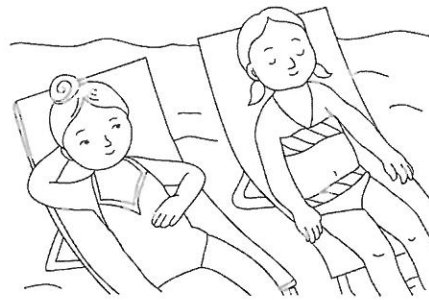
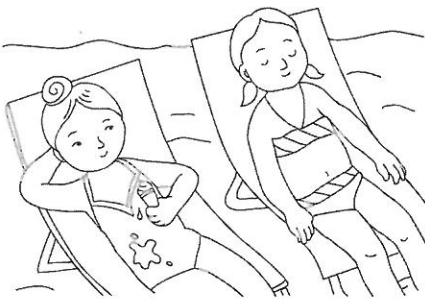
6.

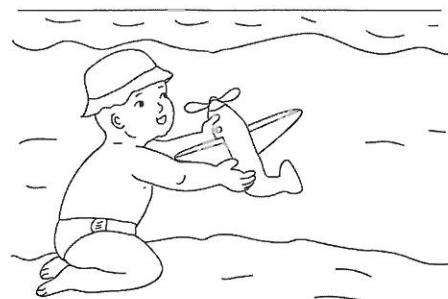
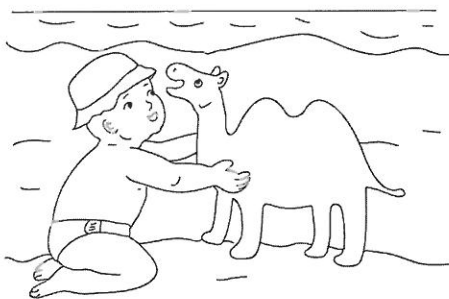
7.

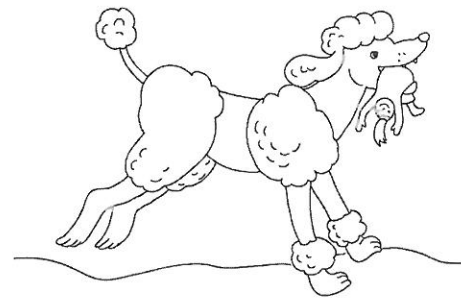
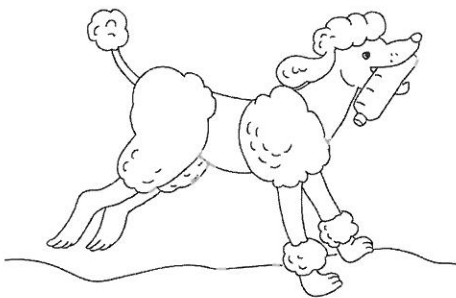
8.

9.

10.

U110614

Balkony na ulicy Balkonowej

Logopeda lub dziecko czyta tekst. Potem logopeda zadaje pytania do tekstu, a dziecko odpowiada pełnymi zdaniami, pamiętając o prawidłowej wymowie głoski [l]. Dziecko, opisując poszczególne balkony, wskazuje właściwy rysunek.

✂

1. Przeczytaj tekst. Pamiętaj o poprawnej wymowie głoski *l*.

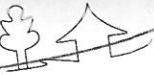
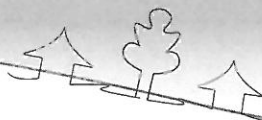
Ulica Balkonowa

To jest blok mieszkalny przy ulicy Balkonowej. Na jednym balkonie na leżaku opala się Matyllda, a nad nią lata motylek. Na balkonie Klaudii stoją fotel i lampa. Na kolejnym balkonie Ola podlewa palmę. Na balkonie Daniela wiszą koszula i bluzka. Na balkonie Bolka na stole stoją talerz z plackiem i butelka lemoniady. Na balkonie obok Lolek z Tolą lepią ludziki z plasteliny.

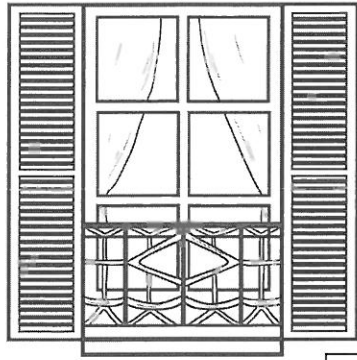
2. Na podstawie tekstu *Ulica Balkonowa* odpowiedz na pytania pełnymi zdaniami. Połącz linią rysunki z właściwym balkonem.

Pytania do tekstu

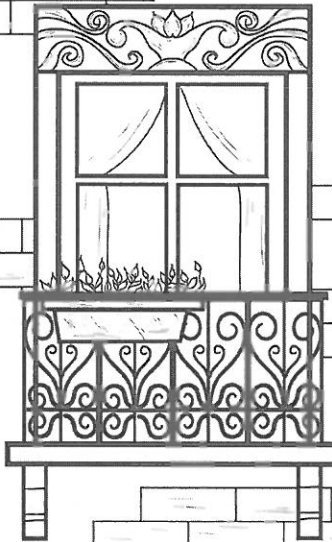
1. Co lata nad balkonem Matylldy?
2. Co stoi na balkonie Klaudii?
3. Co podlewa Ola?
4. Co wisi na balkonie Daniela?
5. Co jest na balkonie Bolka?
6. Co lepią Lolek i Tola?

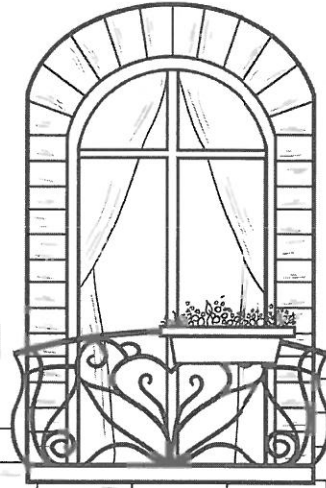
Matylda

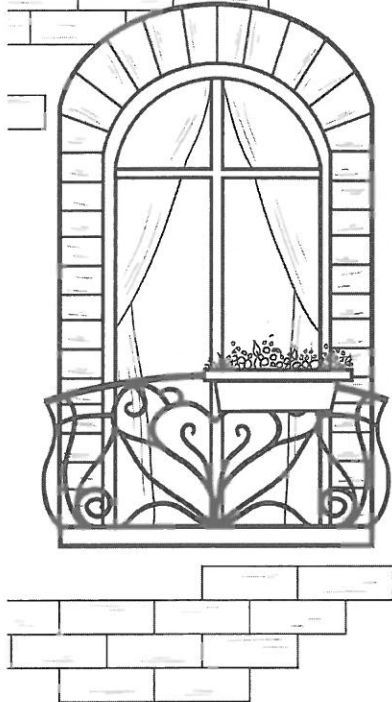
Lolek i Tola

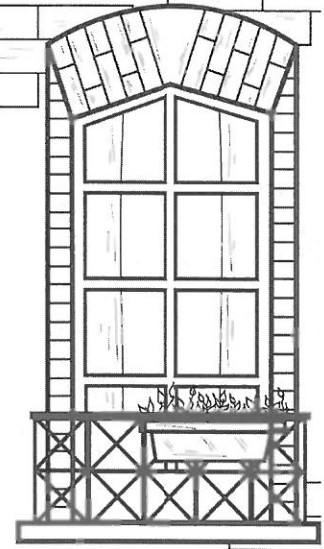
Klaudia

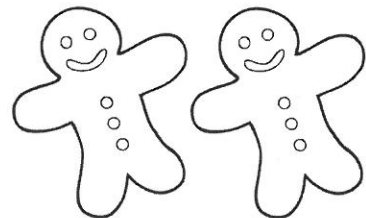
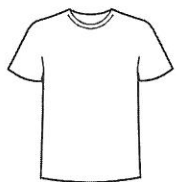
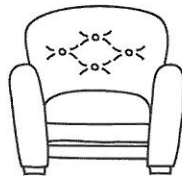
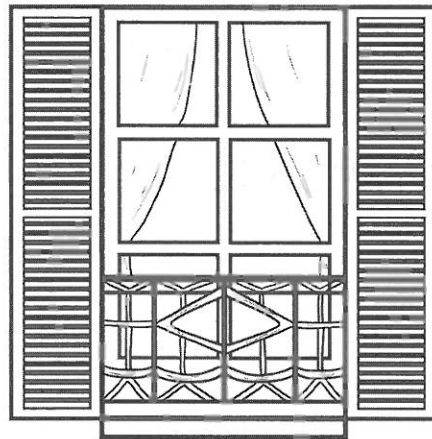
Ola

Daniel

Bolek

U110614

Skojarzenia

Logopeda czyta trzy wyrazy zapisane w chmurce. Zadaniem dziecka jest odgadnięcie, który obrazek pasuje do wyrazów podanych w chmurkach.

1. Dopasuj chmurki do właściwych obrazków i połącz je za pomocą kolorowych linii. Następnie powtórz wszystkie nazwy obrazków oraz ułóż krótkie zdanie z każdą z nich. Pamiętaj o prawidłowej wymowie wyrazów z głoską *l*.

krowa
butelka kakao

morze
piasek leżak

deszcz
kałuża gumowe

pszczoły
miód pasieka

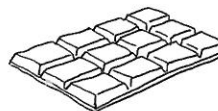
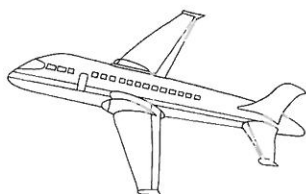
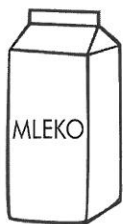
skrzydła
pilot lotnisko

autobus
pociąg metro

wędlina
zimno kuchnia

wafel
czekoladowe lato

mleczna
tabliczka gorzka

Powtarzam codziennie

Poniżej znajdują się rysunki, w których nazwie występuje głoska [l] w nagłosie, śródgłosie i wygłosie. Plansza przeznaczona jest do codziennej, systematycznej pracy polegającej na powtarzaniu wyrazów wskazanych przez logopedę. Za każdy prawidłowo wymówiony wyraz należy wstawić w okienko znak „+” lub narysować jakiś symbol, który dziecko lubi.

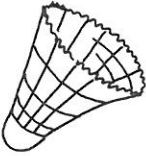

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
 Las							
 Lampa							
 Laska							
 Latawiec							
 Lek							

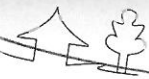
	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
 Lekarz							
 Lemoniada							
 Lew							
 Lodówka							
 Lody							
 Lufa							
 Loki							

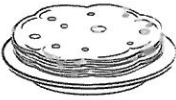

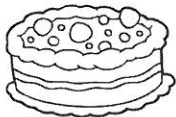

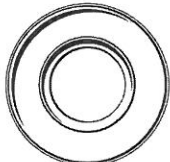
U110614

	Ponie- dziatek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
 Lupa							
 Lotka							
 Butelka							
 Cebula							
 Klamka							
 Mleko							
 Muszelka							

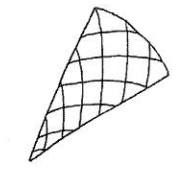
U110614

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
 Naleśniki							
 Palec							
 Plama							
 Placek							
 Sala							
 Szlanka							
 Talerz							

U110614

	Ponie- dziełek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
 Kabel							
 Motyl							
 Pędzel							
 Pudel							
 Szal							
 Wafel							

U110614

Bolesław i Anatol, czyli Bolek i Tolek¹

tekst: Anna Smoleń

Forma

indywidualne karty ćwiczeń logopedycznych:

- *Opowiadanie o Bolku i Tolku*
- *Quiz*
- *Uzupełnianka*

Głoski

[l, l']

Etap terapii logopedycznej

utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach i zdaniach

Przedział wiekowy

5–8 lat

Czas trwania

15–25 minut

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy
- wzbogacanie słownictwa
- ćwiczenie pamięci słuchowej
- ćwiczenie tworzenia zdań
- ćwiczenie spostrzegania wzrokowego

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

kredki

Uwagi

–

U110614

¹ Gra językowa *Wyścig przez las* tematycznie powiązana z kartami ćwiczeń znajduje się w dziale F 1.14.

Opowiadanie o Bolku i Tolku

Logopeda czyta dziecku opowiadanie. Jeśli dziecko potrafi czytać, wykonuje to zadanie samodzielnie.

1. Przeczytaj opowiadanie. Pamiętaj o starannej wymowie.

Bolek i Tolek to bliźniacy. Uwielbiają wyzwania. Bolek latał lotnią, a Tolek szalał na motocyklu. Bolek latał samolotem, a Tolek balonem. Kiedyś wylądowali nawet na bezludnej wyspie. Innym razem bliźniacy witali się z lamą, antylopą i lwem. Bolek galopował co sił w nogach, kiedy przyszło mu spotkać się twarzą w twarz z lwem. Tolek lubił rozweselać Bolka, ale czasami go lekceważył, kiedy ten lamentował. Bliźniacy lubili także ze sobą rywalizować.

Kiedyś Tolek wpadł na genialny pomysł – będą się ścigać. Kto przejdzie przez niebezpieczny las należący do króla Lula, zostanie zwycięzcą i otrzyma medal.

Las był wielki, gęsty i budził lęk. Ludzie źle wspominali to miejsce. Bolek lamentował, ale nie chciał być tchórzliwy. Waleczny Bolek postanowił lecieć balonem. Niestety balon został przebity i chłopiec spadł na ziemię. Z kolei Tolek skaleczył się w kolano i musiał opatrzyć sobie nogę. Chłopcy znaleźli lekki, zielony parasol. Wzięli go z myślą, że być może się przyda. Parasol był kapitalny. Dzięki niemu Tolek znalazł wyjście z lasu. Niestety przyszła ulewa i Tolek zgubił ślady. Bliźniacy błądzili po lesie kilkanaście dni. Bolek spotkał leśnego ludka, a on pomógł mu wyjść z lasu. Ucieszyli się, gdy nagle słońce oświetliło polanę za lasem.

To meta! – pomyśleli szczęśliwi i się uściskali.

Słowniczek

spotkać się twarzą w twarz – spotkać się z kimś bezpośrednio

Quiz

Logopeda prosi dziecko, aby na podstawie opowiadania odpowiedziało na poniższe pytania.

1. Która odpowiedź jest prawdziwa? Powtarzaj wszystkie wyrazy, w których usłyszysz głoskę *l*. Pamiętaj o prawidłowej wymowie.

1. Jak miał na imię brat Bolka?

- Tolek
- Lolek
- Olek

5. W co skaleczył się Tolek?

- w kolano
- w plecy
- w palec

2. Przez co mieli przejść bliźniacy?

- przez ulicę
- przez las
- przez lotnisko

6. Kogo spotkał Bolek?

- wilka
- lisa
- leśnego ludka

3. Do kogo należał las?

- do króla Lula
- do czarnoksiężnika Bzika
- do wróżki Kłębuszki

7. Co znalazł Tolek?

- walizkę
- zielony parasol
- szalik

4. Czym postanowił lecieć Bolek?

- samolotem
- śmigłowcem
- balonem

Uzupełnianka

Dziecko czyta tekst i nazywa obrazki. Potem wyszukuje w tekście wyrazy, w których słychać głoskę [l]. Na rysunkach znajdują się: lotnia, motocykl, samolot, balon, lama, antylopa, lew, medal, las, parasol.

1. W miejsce rysunków wstaw odpowiednie wyrazy. Powtórz wszystkie wyrazy, w których usłyszysz głoskę l. Pamiętaj o prawidłowej wymowie.

Bolek i Tolek to bliźniacy. Uwielbiają wyzwania. Bolek latał , a Tolek szalał na . Bolek latał , a Tolek . Kiedyś wylądowali nawet na bezludnej wyspie. Innym razem bliźniacy witali się z , i . Bolek galopował co sił w nogach, kiedy przyszło mu spotkać się twarzą w twarz z . Tolek lubił rozweselać Bolka, ale czasami go lekceważył, kiedy ten lamentował. Bliźniacy lubili także ze sobą rywalizować.

Kiedyś Tolek wpadł na genialny pomysł – będą się ścigać. Kto przejdzie przez niebezpieczny las należący do króla Lula, zostanie zwycięzcą i otrzyma .

był wielki, gęsty i budził lęk. Bolek lamentował, ale nie chciał być tchórzliwy. Waleczny Bolek postanowił lecieć .

został przebity i chłopiec spadł na ziemię. Z kolei Tolek skaleczył się w kolano i musiał opatrzyć sobie nogę. Chłopcy znaleźli

lekki, zielony . Wzięli go z myślą, że być może się przyda.
 był kapitalny. Dzięki niemu Tolek znalazł wyjście z lasu. Nie-
 stety przyszła ulewa i Tolek zgubił ślady. Bliźniacy błędzili po lesie
 kilkanaście dni. Bolek spotkał leśnego ludka, a on pomógł mu wyjść
 z lasu. Ucieszyli się, gdy nagle słońce oświetliło polanę za lasem.
 To meta! – pomyśleli szczęśliwi i się uściskali.

Słowniczek

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

— _____

Wyścig przez las Bolka i Tolka

Gra językowa¹

tekst: Anna Smoleń

Forma

gra językowa:

- *Wyścig przez las*

Głoski

[l, l']

Etap terapii logopedycznej

utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach i zdaniach

Przedział wiekowy

5–8 lat

Czas trwania

15–20 minut

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy
- wzbogacanie słownictwa
- ćwiczenie pamięci słuchowej
- ćwiczenie tworzenia zdań
- ćwiczenie spostrzegania wzrokowego

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

- plansza do gry (zał. 1, s. 2)
- kartoniki z zadaniami (zał. 2, s. 3)
- pionki, kostka do gry

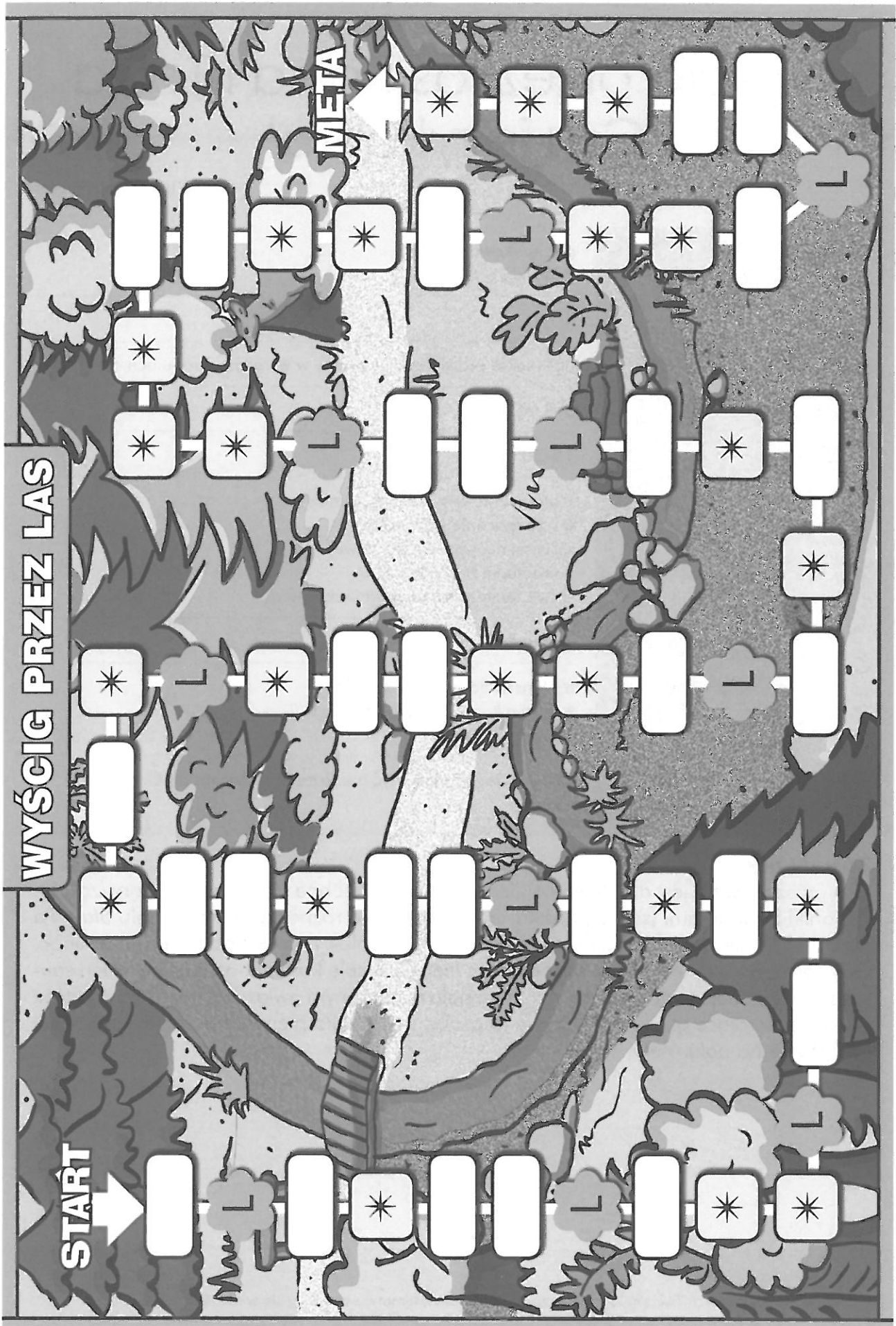
Uwagi

plansza do gry może być przekazana rodzicom do ćwiczeń w domu

Zasady gry

Gra przeznaczona jest dla dowolnej liczby graczy. Potrzebne są: plansza do gry (zał. 1), kartoniki z zadaniami (zał. 2), kostka oraz pionki. Gra rozpoczyna się na polu *Start*. Po drodze czai się mnóstwo niebezpieczeństw, które Bolek i Tolek będą musieli ominąć. Gdy zawodnik stanie na polu oznaczonym literą *L*, losuje kartonik oznaczony w ten sam sposób i wykonuje zadanie. Gdy stanie na polu oznaczonym gwiazdką, wymyśla dowolne słowo zawierające głoskę *l*. Wygrywa ta osoba, która jako pierwsza przejdzie przez las, czyli stanie na polu *Meta*.

¹ Karty indywidualnych ćwiczeń logopedycznych o tej samej tematyce znajdują się w dziale F 2.27.

U110614

Lecisz balonem
– przesuwasz się o 7 pól
do przodu. Czym jeszcze
można polecieć? Podaj
2 przykłady z głoską *l*.

Skaleczyłeś/skaleczyłaś się
w kolano.
Stoisz 1 kolejkę.

Znajdujesz zielony
parasol. Przesuwasz się
o 4 pola do przodu. Wymyśl
3 określenia parasola
z głoską *l*.

Za drzewem ukrył się
jelonek. Przesuwasz się
o 5 pól do przodu.
Wymawiasz nazwy
3 zwierząt z głoską *l*.

Widzisz leśne owoce.
Masz na nie ochotę.
Przesuwasz się o 7 pól do
przodu. Wymawiasz nazwy
3 smakołyków z głoską *l*.

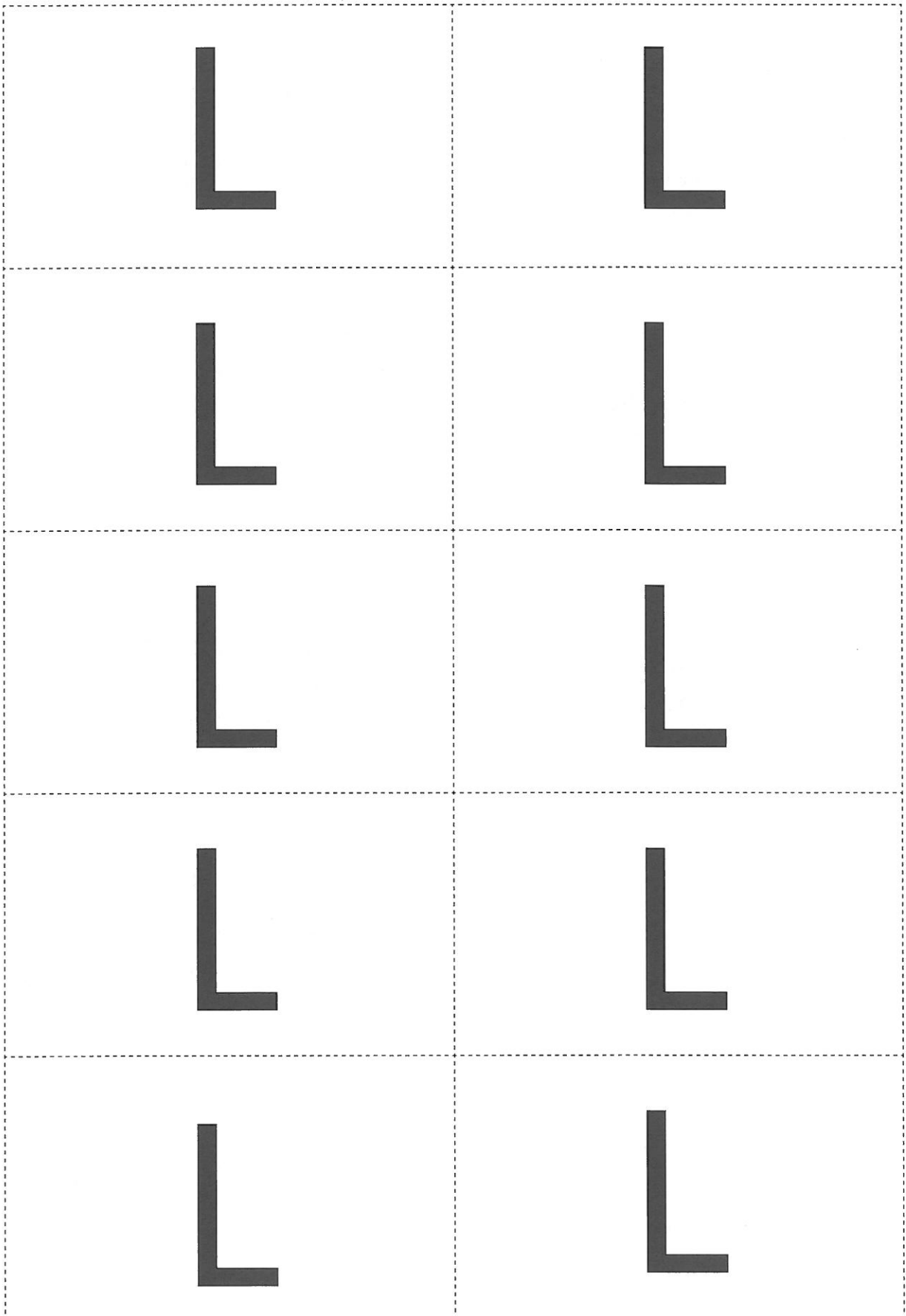
Odoczywasz na polanie.
Wymyśl 3 zdania
o Bolku i Tolku albo
cofnij się o 10 pól.

Znajdujesz drogę na skróty.
Masz dodatkowy rzut kostką.

Przyszła ulewa.
Tracisz orientację w terenie.
Wracasz na pole *Start*.

Skaleczyłeś/skaleczyłaś
się w kolano.
Stoisz 1 kolejkę.

Cofasz się o 10 pól.
Wymyśl 5 imion z głoską *l*.
Jeśli podasz 10 imion,
cofasz się o 5 pól.

U110614

Kolacja wigilijna

tekst: **Małgorzata Materka**

Forma

zdania logopedyczne:

- *Kolacja wigilijna*
- *Kolędowanie*

Głoski

[l, l']

Etap terapii logopedycznej

początkowy etap utrwalania prawidłowej wymowy w wyrazach

Przedział wiekowy

5–8 lat

Czas trwania

10 minut

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach i zdaniach
- wzbogacanie słownictwa
- ćwiczenie spostrzegania wzrokowego

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

–

Uwagi

–

Kolacja wigilijna

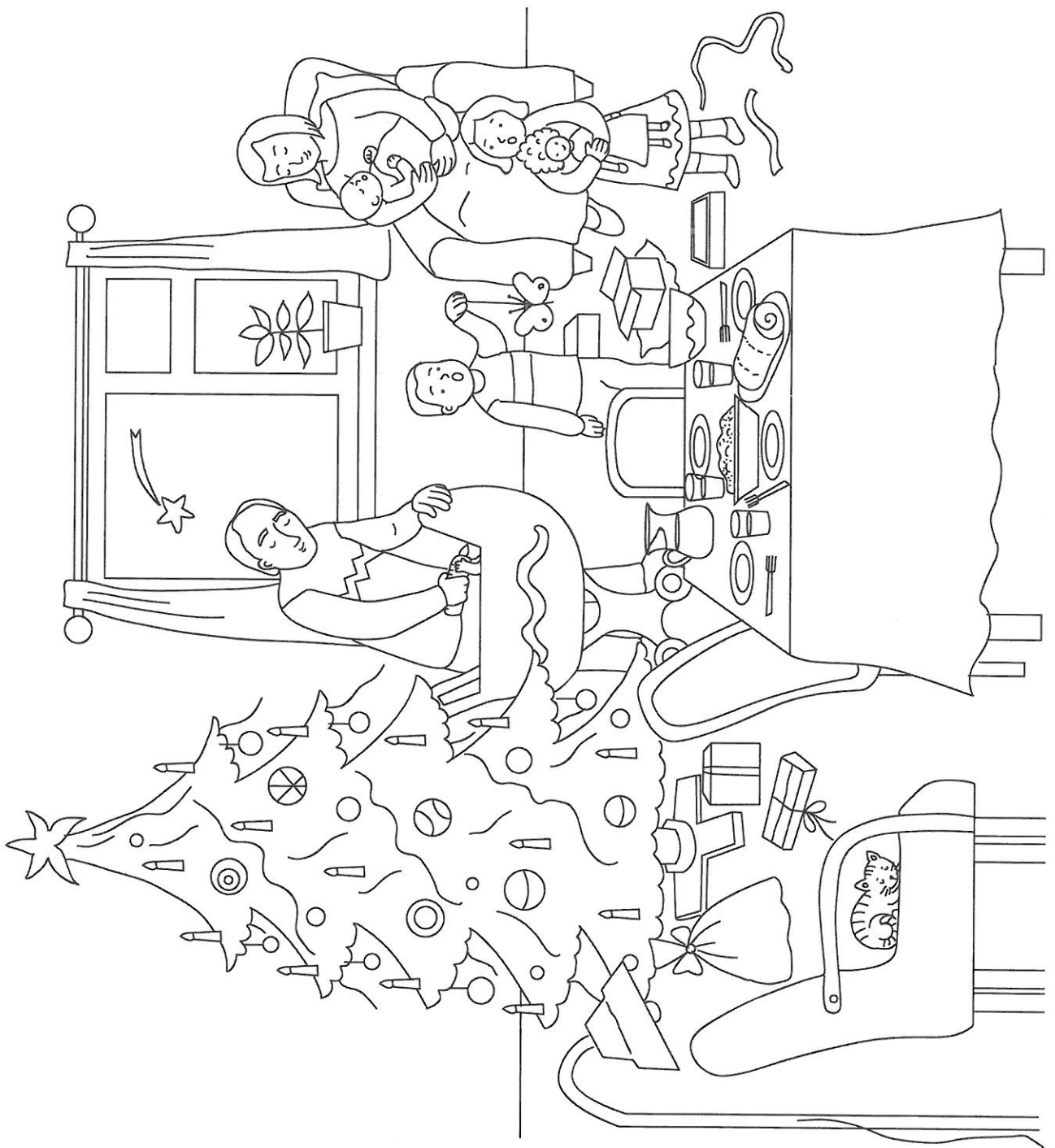
Logopeda opowiada tekst obrazka. Następnie dziecko koloruje obrazek zgodnie z instrukcją podaną w zdaniach.

1. Przyjrzyj się uważnie obrazkowi, a następnie przeczytaj wyraźnie poniższe zdania. Wskaż te elementy rysunku, które pasują do zdań.

1. W salonie stoi wielka choinka.
2. Na zielonych gałązkach są lampki.
3. Lameta wisi na zielonej choince.
4. Mama tuli niemowlę w pieluszce.
5. Maluszek w wózku trzyma w paluszkach butelkę mleka.
6. Te maleństwa to bliźniaki: Bolek i Tolek.
7. Na stole leżą metalowe widelce i talerze.
8. Na wielkim talerzu są kluski z makiem.
9. Ala i Alek śpiewają kolędy: *Lulajże, Jezuniu, Jezus malusieńki i Przybieżeli do Betlejem.*
10. Alek ma motylka na lince.
11. Ala tuli lalkę z lokami.
12. Do szklanek wiano kompot śliwkowy.
13. Na stole jest placek śliwkowy.
14. Malutki kot leży na fotelu.
15. Obok fotela stoi wielka lampa.

2. Pokoloruj obrazek.

U81113

Kolędowanie

Logopeda prosi dziecko, by przeczytało fragmenty kolędy *Lulajże, Jezuniu*¹. Następnie dziecko tworzy kartkę świąteczną. Samodzielnie wymyśla życzenia i ozdabia kartkę według własnego pomysłu.

✂-----

1. Przeczytaj wyraźnie fragmenty kolędy *Lulajże, Jezuniu*.

*Zamknijże znużone płaczem powieczki,
Utulże zemdlone łkaniem usteczki,
Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj!
A ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.*

*Lulajże, pięknuchny nasz Aniołeczku,
Lulajże, wdzięchnuchny świata kwiateczku.
Lulajże, Jezuniu, lulajże, lulaj,
A ty Go, Matulu, w płaczu utulaj.*

2. Stwórz kartkę świąteczną dla swoich bliskich. Napisz życzenia i ozdób ją według własnego pomysłu.

¹ Fragmenty kolędy *Lulajże, Jezuniu* pochodzą z książki *Najpiękniejsze polskie kolędy*, praca zbiorowa, Eurograf, 2009.

Luli, luli, malutki Filipku

tekst: **Małgorzata Mikołajczyk**

Forma

indywidualne karty ćwiczeń logopedycznych:

- *Loki Aliny*
- *Co mają dziewczynki?*
- *Krzyżówka*
- *Lampa*

Głoski

[l, l']

Etap terapii logopedycznej

utrwalanie prawidłowej wymowy w sylabach, wyrazach i zdaniach

Przedział wiekowy

- 5–7 lat oraz dzieci starsze – ćwiczenia w powtarzaniu i/lub czytaniu
- dzieci młodsze – ćwiczenia w powtarzaniu

Czas trwania

5 minut na każdą kartę

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy
- wzbogacanie słownictwa
- utrwalanie umiejętności tworzenia prawidłowych form gramatycznych
- utrwalanie umiejętności czytania
- ćwiczenie pamięci słuchowej
- ćwiczenie koncentracji uwagi

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

kredki

Uwagi

materiał można przekazać rodzicom do ćwiczeń w domu

U50413

Ćwiczenia są przeznaczone dla dzieci, u których głoska [l] jest już wywołana, a utrwalanie jej prawidłowej artykulacji właśnie się rozpoczyna.

Każda karta ćwiczeń zawiera materiał językowy z głoską [l] w określonej pozycji w wyrazie (nagłos, śródgłos, wygłos). Sylaby, wyrazy i rymowanki z [l] nie zawierają głosek dentalizowanych oraz głoski [r]. Jest to istotne, ponieważ głoska [l] pojawia się w mowie dziecka wcześniej niż głoska [r] i większość głosek dentalizowanych.

Podczas utrwalania głoski [l] w materiale językowym nie powinny występować głoski, których dziecko jeszcze nie wymawia lub które deformuje. **W tych kartach ćwiczeń nie występuje też głoska [j],** która jest częstym substytutem głoski [l].

Warunkiem właściwego wykorzystania kart jest stałe monitorowanie pracy dziecka przez logopedę. Ważne jest to, aby dziecko jak najwięcej mówiło, tzn. czytało lub powtarzało sylaby, wyrazy i rymowanki, a nie tylko rysowało, kolorowało lub pisało.

Loki Aliny

Jeśli dziecko jest małe, to dorysowuje loki na rysunku na zmianę z logopedą. Podczas rysowania logopeda i dziecko wymawiają sylaby: *li – la, li – le, li – lo, li – lu, li – li*. Na rysunku może być bardzo dużo loków.

1. Dorysuj Alinie loki, jednocześnie wymawiając starannie sylaby: *li – la, li – le, li – lo, li – lu, li – li*.

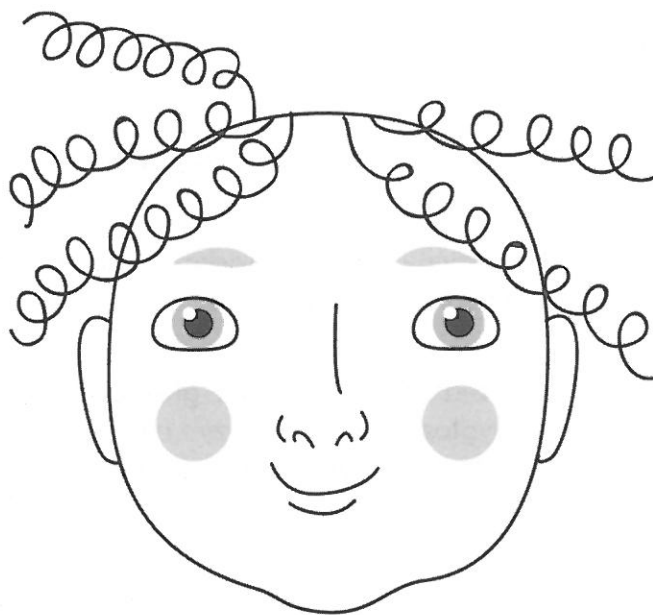
li – la

li – le

li – lo

li – lu

li – li

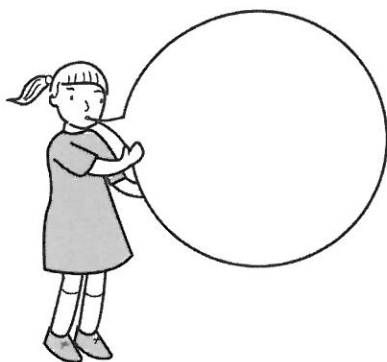
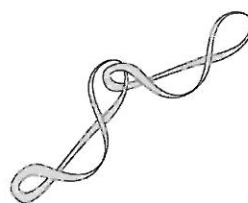
Co mają dziewczynki?

Logopeda czyta, co należy do konkretnej dziewczynki, a dziecko powtarza te wyrażenia i łączy odpowiedni przedmiot z właściwą dziewczynką. Logopeda mówi: *oliwa Filipinki, lina Aliny, malina Kaliny, lipa Lidki, oliwka Lilki.*

✂

- Połącz właściwy przedmiot z dziewczynką zgodnie z instrukcją: oliwa Filipinki, lina Aliny, malina Kaliny, lipa Lidki, oliwka Lilki.

Alina

Lilka

Filipinka

Kalina

Lidka

Krzyżówka

Dziecko odgaduje hasła, a logopeda wpisuje poprawnie wymówione wyrazy do diagramu. Logopeda odczytuje rozwiązanie, a dziecko powtarza je poprawnie. Wpisujemy kolejno: lody, oliwka, lalka, malina, lina, klatka (rozwiązanie: dolina).

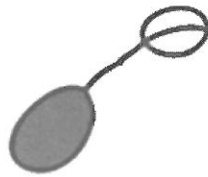

1. Przyjrzyj się uważnie rysunkom i odgadnij hasła. Pamiętaj o poprawnej wymowie.

1.

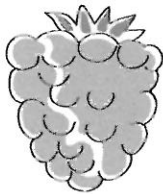
2.

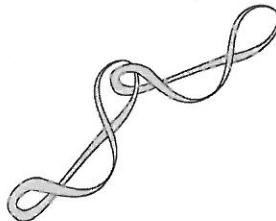
3.

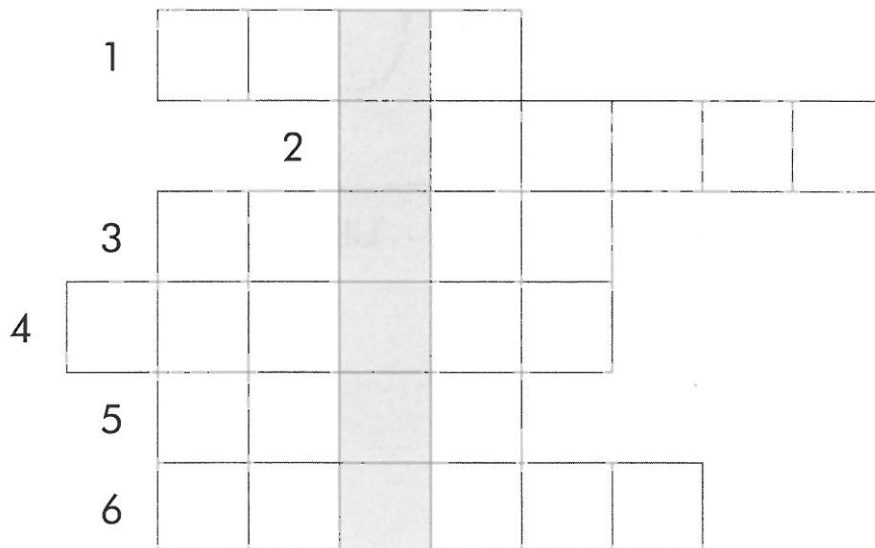
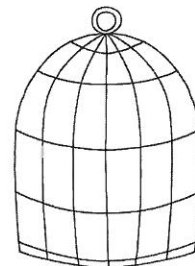
4.

5.

6.

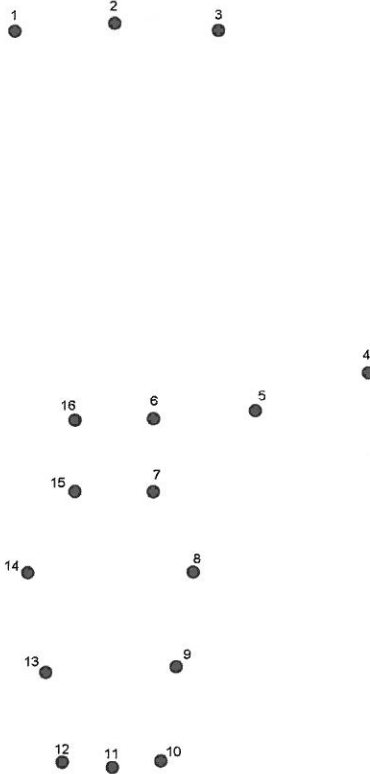
Lampa

Dziecko łączy kropki, odgaduje nazwę i wymawia ją poprawnie. Następnie czyta samodzielnie lub powtarza za logopedą rymowanek. W kolejnym etapie dziecko czyta jej fragmenty i koloruje lampę.

1. Połącz kropki i odgadnij, co jest na rysunku.

2. Przeczytaj rymowankę, pamiętając o poprawnej wymowie. Następnie pokoloruj rysunek.

Halina Filipa tuli:
li, lu, li, malutki luli
i Lolka Halina tuli:
li, lu, li, malutki luli,
i lampkę Halina pali,
aby mali nie płakali.

Językołamacze

Różnicowanie wymowy głosek opozycyjnych [l] – [j]

tekst: Alicja Melon

Forma

indywidualne karty ćwiczeń logopedycznych:

- Piłki Janka i Leona
- Lalka czy jajka?
- Leśne jagody
- Językołamacze
- L czy j?
- Jesienny piknik w lesie

Głoska

[l], [j]

Etap terapii logopedycznej

różnicowanie głosek opozycyjnych [l] – [j]

Przedział wiekowy

- 5–7 lat oraz dzieci starsze – ćwiczenia w powtarzaniu, czytaniu i pisaniu
- dzieci młodsze – ćwiczenia w mówieniu

Czas trwania

10 minut na każdą kartę

Cele

- utrwalanie prawidłowej wymowy
- różnicowanie słuchowe głosek opozycyjnych w sylabach, wyrazach i zdaniach
- ćwiczenie słuchu fonematycznego
- wzbogacanie słownictwa
- utrwalanie prawidłowych form gramatycznych
- utrwalanie czytania
- ćwiczenie ortograficznego pisania
- ćwiczenie pamięci słuchowej
- ćwiczenie koncentracji uwagi
- ćwiczenia graficzne

Prowadzący

logopeda

Materiały pomocnicze

–

Uwagi

materiał można przekazać rodzicom do ćwiczeń w domu

Językołamaczem nazywam taki wyraz, w obrębie którego znajduje się para głosek opozycyjnych [l–j], co w tym przypadku oznacza opozycję pod względem miejsca artykulacji. Zwykle głoski te stanowią dla siebie substytuty w toku rozwoju artykulacji. Wyrazy te są trudne do wymówienia. Mogą być zastosowane na końcowym etapie terapii logopedycznej. Są swoistym sprawdzianem możliwości i umiejętności artykulacyjnych dziecka. Materiał został tak dobrany, by zapis wyrazów był zgodny z ich wymową. W wyrazach i zdaniach nie znajdują się głoski [l', r]. Listę wyrazów tworzą rzeczowniki.

Piłki Janka i Leona

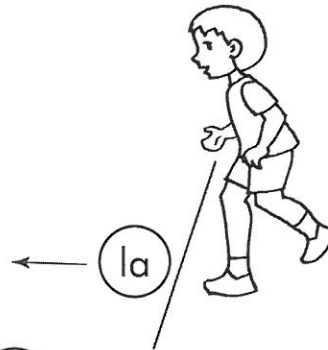
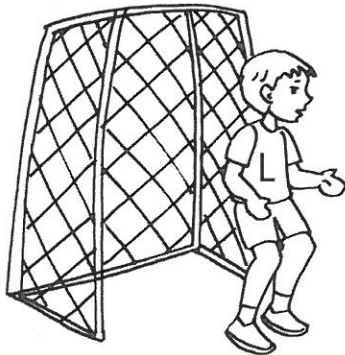

Logopeda prosi dziecko, by połączyło kolorową linią piłkę z bramką Leona, gdy usłyszy sylabę z głoską [l], lub z bramką Janka, gdy usłyszy głoskę [j].

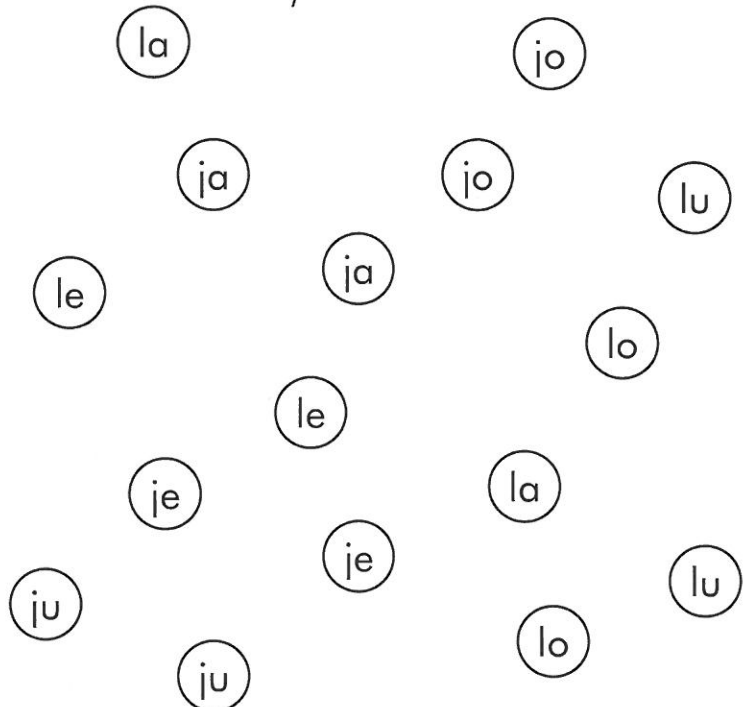
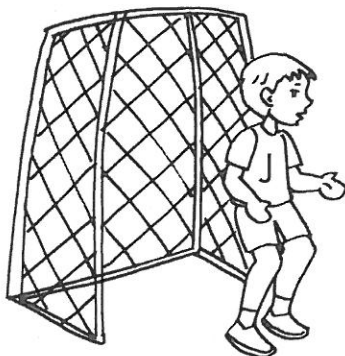

1. Janek i Leon to bramkarze. Możesz strzelić im gola. Jeśli usłyszysz sylabę z głoską *l*, to strzelasz gola Leonowi, czyli łączysz kolorową linią piłkę, na której znajduje się usłyszana sylaba, z bramką Leona. Jeśli usłyszysz sylabę z głoską *j*, to strzelasz gola Jankowi, czyli łączysz kolorową linią piłkę, na której jest zapisana właściwa sylaba, z bramką Janka.

Leon

Janek

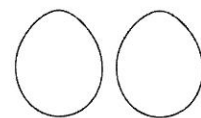
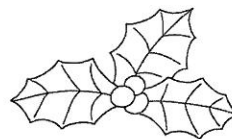
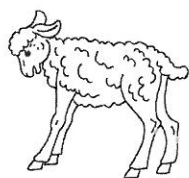
Lalka czy jajka?

Logopeda prosi dziecko, by powtarzało następujące wyrazy: las – jeź – lew – jeden – lama – jama – lampa – język – lody – jodła – leżak – jagnię – laska – jemiota – lupa – jagody – luneta – jaskółka – lalka – jajka. Dziecko łączy wyrazy, w których usłyszy głoskę [l], z literą L, a wyrazy, w których usłyszy głoskę [j], z literą J.

1. Przyjrzyj się rysunkom. Połącz wyrazy, w których występuje głoska l, z literą L, a wyrazy, w których jest głoska j, z literą J.

Leśne jagody

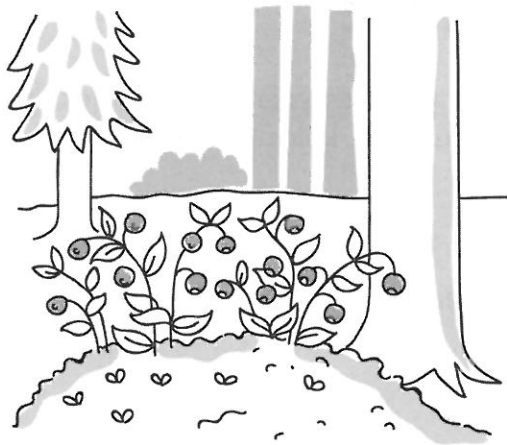

Logopeda prosi dziecko o powtórzenie lub przeczytanie zdań.

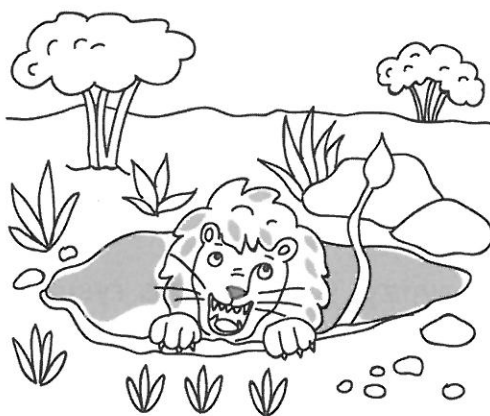

1. Przeczytaj wyraźnie poniższe zdania.

1. W lesie są jagody.
2. Lew wpadł do jamy.
3. Lama ma długi język.
4. Obok lampy leży gałązka jemioli.
5. Jeź wszedł pod leżak.
6. Widzę jagnię przez lunetę.
7. Jem lody dla ochłody.
8. Jaskółka lata wysoko.
9. Dziadek ma jedną laskę.
10. Jodła to leśne drzewo.

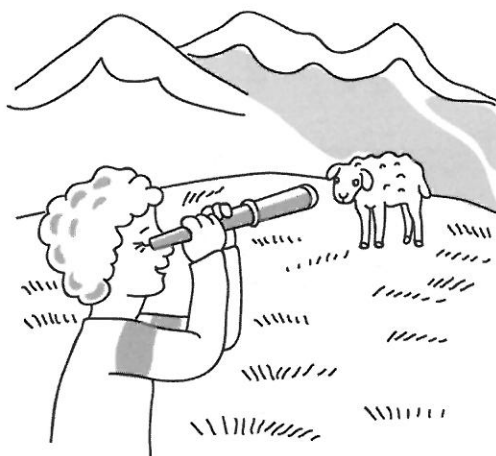
W lesie są jagody.

Lew wpadł do jamy.

Lama ma długi język.

Widzę jagnię przez lunetę.

Jem lody dla ochłody.

Dziadek ma jedną laskę.

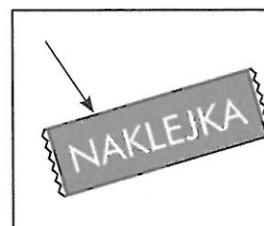
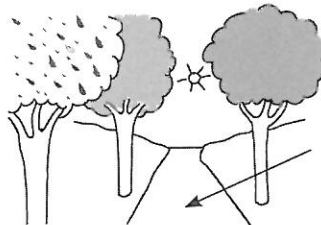
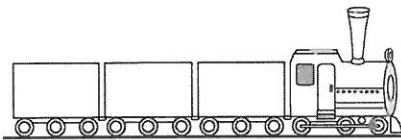
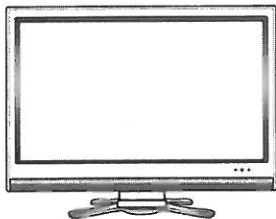
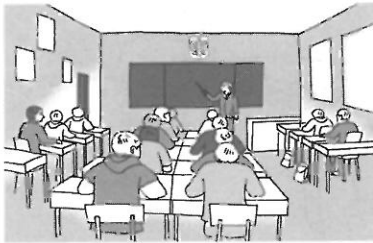
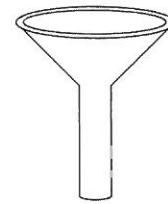
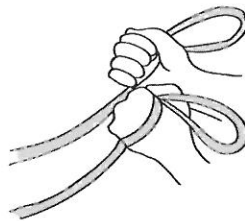
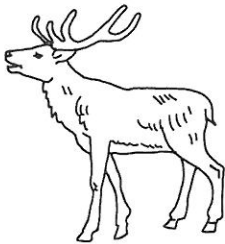
Językołamacze

Logopeda prosi, by dziecko nazwało obrazki. Kolejno nazywamy: jeleń, lejce, lejek, lekcja, jelonek, lajkonik, telewizja, klej, olej, kolej, alejka, kolejka, kolacja, naklejka.

✂

1. Przyjrzyj się uważnie rysunkom. Powiedz wyraźnie, co przedstawia każdy rysunek.

L czy j?

Językołamacze mogą być przez dziecko powtarzane, a jeśli potrafi ono czytać i pisać, może wypełnić luki w wyrazach odpowiednimi literami i samodzielnie odczytywać wyrazy.

✂-----

1. Dopisz brakujące litery *l* i *j*. Sprawdź, czy powstały właściwe wyrazy. Odczytaj wyrazy i zapisz je obok.

1. ___ e ___ eń

2. ___ e ___ ce

3. ___ e ___ ek

4. ___ ekc ___ a

5. ___ e ___ onek

6. ___ a ___ konik

7. k ___ e ___

8. o ___ e ___

9. ko ___ e ___

10. a ___ e ___ ka

11. ko ___ e ___ ka

12. ko ___ ac ___ a

13. nak ___ e ___ ka

14. te ___ ewiz ___ a

Jesienny piknik w lesie

Logopeda czyta tekst, a dziecko go powtarza. Dziecko koloruje obrazek, a następnie samodzielnie opowiada, co widzi na ilustracji.

1. Przeczytaj starannie opowiadanie.

2. Pokoloruj rysunek.

Dwaj koledzy siedzą na leśnej polanie. Jedzą naleśniki i piją lemoniadę. Jesienne słońce świeci jasno. Wokół polany stoją dostojne jodły. Za nimi stanął wielki jeleń i dwa jelenki. Nad polaną latają motyle, a jeże niosą na kolcach jabłka – to zapasy na zimę. Nie ma już jagód, zostały tylko małe krzaczki. Są za to lśniące jeżyny i dojrzała jarzębina. W lesie jest spokojnie.

Opowiadki logopedyczne

Utrwalanie wymowy głoski [l]

tekst: **Elżbieta Lityńska**

Forma	indywidualne karty ćwiczeń logopedycznych: <ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Leniwa niedziela</i> 2 ■ <i>Samoloty Filipa</i> 4 ■ <i>Kolekcja klejnotów</i> 6
Głoska	[l]
Etap terapii logopedycznej	utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach, zdaniach i samodzielnych wypowiedziach
Przedział wiekowy	5–8 lat
Czas trwania	20 minut na każdą kartę
Cele	<ul style="list-style-type: none"> ■ utrwalanie prawidłowej wymowy w wyrazach w nagłosie, śródgłosie i wygłosie ■ utrwalanie prawidłowej wymowy w zdaniach ■ ćwiczenia w tworzeniu wypowiedzi ■ wzbogacanie słownictwa ■ ćwiczenie pamięci słuchowej ■ ćwiczenie koncentracji uwagi
Prowadzący	logopeda
Materiały pomocnicze	–
Uwagi	materiał można przekazać rodzicom do ćwiczeń w domu

Opowiadki to krótkie teksty przedstawiające jakąś historyjkę. Cechą opowiadań jest nagromadzenie dużej liczby wyrazów z utrwalaną głoską, a w tym przypadku głoska [l].

Logopeda czyta historyjkę lub dziecko samo czyta, a następnie opowiada, co zapamiętało z usłyszanego lub przeczytanego tekstu. Wykonując to ćwiczenie, musi używać wyrazów z ćwiczoną głoską, gdyż nie może ich uniknąć. Opowiadki można stosować na różnych etapach utrwalania prawidłowej wymowy – mogą na przykład służyć do powtarzania pojedynczych wyrazów lub zdań z tekstu. Najlepiej jednak sprawdzają się na etapie końcowym utrwalania, gdy dziecko jest w stanie zastosować prawidłową wymowę w tak zwanej mowie opowieściowej, kontrolowanej przez logopedę. Dodatkowo dzieci ćwiczą pamięć słuchową, koncentrację uwagi i umiejętność wypowiadania się zdaniami. Pod tekstami zamieszczone są przykładowe pytania, które logopeda może zadawać do tekstu, aby sprowokować wymawianie wyrazów z ćwiczoną głoską.

Leniwa niedziela

1. Opowiadka. Logopeda czyta dzieciom opowiadanie.

1. Przeczytaj wyraźnie poniższe opowiadanie.

Wilk Leopold leniwie wychylił się z legowiska. Powoli wylazł na polanę.

– Śliczna niedziela – pomyślał.

Przez chwilę przyglądał się konwaliom z lśniącoymi jak zapalona lampa kropelkami rosy i śledził lot motyla, który wylądował na pobliskim liściu leszczyny. Nagle zza klonu wychylił się jeleni Leon.

– Może przeszlibyśmy się na lody? – zapytał.

– Idealny plan na niedzielę! – zakrzyknął Leopold i przyjaciele udali się do sklepu lisa Lucjana, który mieścił się nieopodal lasu, w alei Letniej.

Klienci kupowali u lisa naleśniki z malinami, placki ze śliwkami, lemoniadę i lizaki we wszelkich kolorach, ale specjalnością sklepu były lody. Zza lady na kolegów spoglądała śliczna lisiczka Ola. Przyjaciele zamówili ulubione lody karmelowe i waniliowe z polewą malinową, melonem i czekoladą. Dostali je nie w salaterce czy w wafelku, lecz na wielkim liściu klonu! Koledzy śmiali się z poplamionej koszulki Leopolda i zachlapanej bluzy Leona. Mieli lody nawet na pulchnych policzkach, klejące paluszki i brzuszki wielkie jak balony.

– Co pomyśli Ola? – zastanawiali się w myślach i starali się nie mlaskać.

Lizali, lizali i lizali... Sami nie potrafili policzyć, ile kulek lodów zjedli. Zadowoleni przyjaciele pożegnali się z lisiczką i oddalili w stronę lasu.

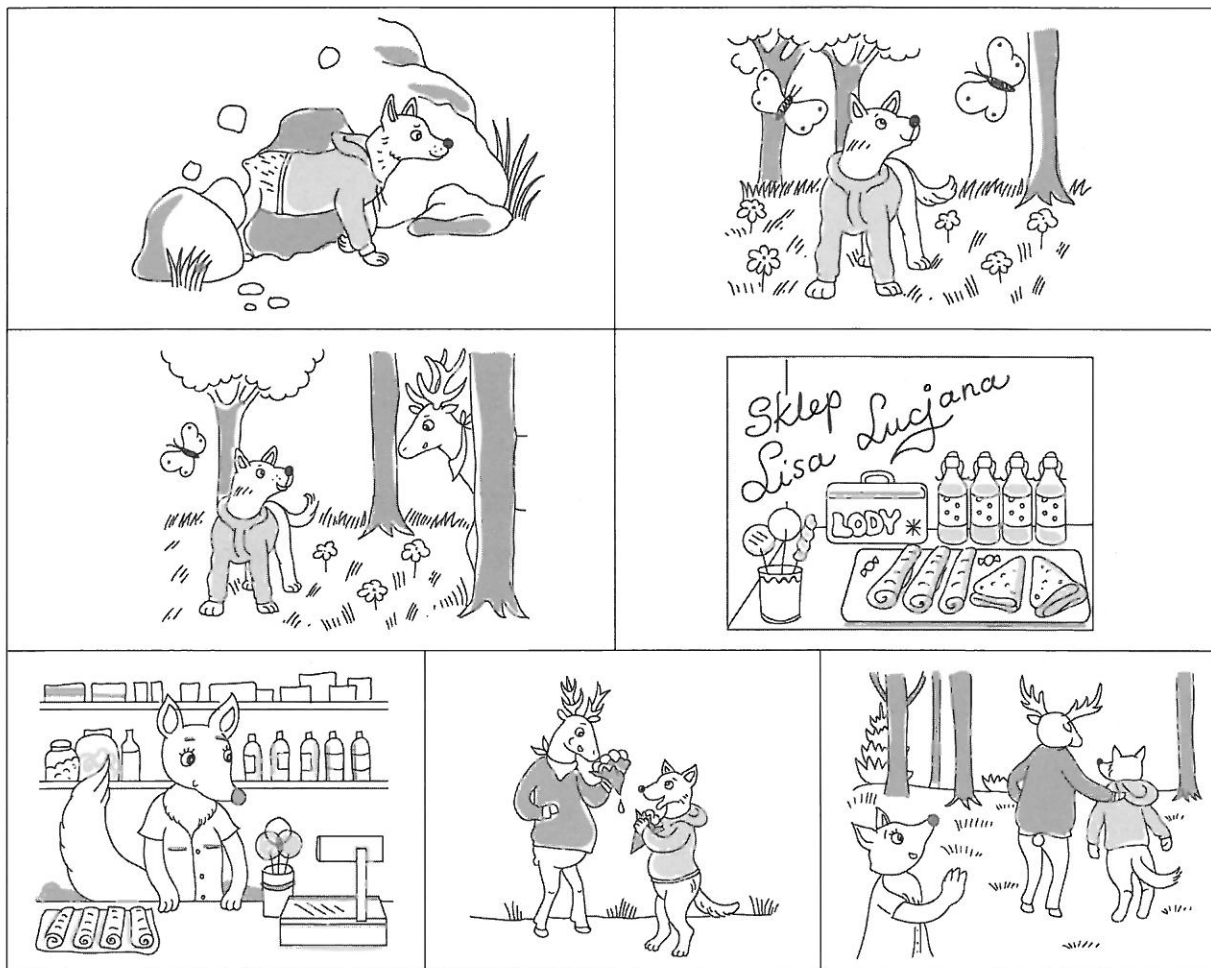

2. Pytania do tekstu. Logopeda zadaje dzieciom poniższe pytania.

2. Odpowiedz na pytania na podstawie opowiadania *Leniwa niedziela*.

- Kim są bohaterowie opowiadania?
- Jakie mają imiona?
- Dokąd wybrali się na spacer?
- Kto sprzedaje w sklepie?
- Co można w nim kupić?
- Co jedli przyjaciele?
- Jakie lody wybrali?
- Jak wyglądali, jedząc lody?

Samoloty Filipa

1. Opowiadka. Logopeda czyta dzieciom opowiadanie.

1. Przeczytaj wyraźnie poniższe opowiadanie.

Filip fascynuje się lotnictwem. Uwielbia latać samolotami. Szczególnie lubi widoki z lotu ptaka. Lasy i pola w dole wyglądają jak małe puzzle. Mama myśli, że Filip zostanie pilotem, tata woli, żeby był właścicielem linii lotniczych.

Na razie Filip należy do klubu modelarskiego, w którym skleja modele samolotów i maluje je plakatówkami. Kolekcjonuje też filmy o lotnictwie, które ogląda z kolegami. Liczne wolne chwile po szkole Filip spędza, budując samoloty z klocków Lego. W lecie jeździ kolejką na lotnisko oglądać lądujące samoloty. Ślicznie wyglądają w blasku słońca. Mimo że są wielkie, wydają się lekkie jak motyle.

Chlubą lotniska jest rozległa, przeszklona hala terminalu. Ludzie, czekając na swój lot, umilają sobie czas lekturą lub oglądaniem z bliska samolotów holowanych przez specjalistyczne holowniki.

W lutym koledzy z klasy Filipa zwiedzali Muzeum Lotnictwa. On sam olśnił nauczycieli swoją rozległą wiedzą. Zadowoleni byli też przewodnicy, którzy nie musieli mówić wszystkiego samodzielnie, tylko prosili o pomoc Filipa. Chłopiec został laureatem muzealnej olimpiady wiedzy o lotnictwie.

2. Pytania do tekstu. Logopeda zadaje dzieciom podane niżej pytania.

2. Odpowiedz na pytania na podstawie opowiadania *Samoloty Filipa*.

- Kto jest bohaterem opowiadania?
- Czym interesuje się chłopiec?
- Kim Filip będzie w przyszłości?
- Do jakiego klubu należy?
- Co kolekcjonuje Filip?
- Co chętnie robi po szkole?
- Gdzie Filip lubi jeździć w lecie?
- Jak wygląda lotnisko?
- Co robią pasażerowie czekający na swój lot?
- Co się wydarzyło w Muzeum Lotnictwa?

WP0312

Kolekcja klejnotów

1. Opowiadka. Logopeda czyta dzieciom opowiadanie.

✂-----

1. Przeczytaj wyraźnie poniższe opowiadanie.

Ela, Ula i Olek po lekcjach udali się do galerii na wystawę kamieni szlachetnych. Kolejka po bilety była niewielka, więc po chwili przyjaciele byli w holu, gdzie otrzymali małą ulotkę z planem wystawy. Galeria składała się z licznych sal, a w każdej było bez liku wspaniale oświetlonych klejnotów. W przeszklonych gablotkach królowały lśniące bibeloty. Ula ze szczególnym uwielbieniem przyglądała się platynowej, szlifowanej kulce z łańcuszkiem. Ela przyglęła się gablotce z kolczykami z mlecznymi opalami, a Olka... olśniły śliczne koleżanki oglądające z blaskiem w oczach kolekcję. W kolejnej sali oglądali eleganckie lusterka z metali szlachetnych, klipsy z fioletowej lawy, a także podziwiali kolię z brylantami. Widzieli też śliczne medaliki z zielonym malachitem.

Później uczestniczyli w wykładzie z geologii i dowiedzieli się, jak brylant powstaje z węgla. W sklepiku muzealnym zakupili album do kolekcjonowania naklejek klejnotów. Wielce zadowoleni z wyprawy przyjaciele wspólnie poszli się zrelaksować do lodziarni Bolek i Lolek nieopodal galerii, gdzie zamówili lody waniliowe z polewą z belgijskiej czekolady i coca-colę.

2. Pytania do tekstu. Logopeda zadaje dzieciom poniższe pytania.

2. Odpowiedz na pytania na podstawie opowiadania *Kolekcja klejnotów*.

- Jakie imiona mają bohaterowie tekstu?
- Gdzie wybrali się po szkole?
- Co oglądali w galerii?
- Jaki przedmiot najbardziej podobał się Uli?
- Czym zachwyciła się Ela?
- Na kogo patrzył Olek?
- Co kupili w sklepiku?
- Gdzie poszli po wizycie w galerii?

WP0312

